

Jiný a stejný

O osudu a předurčení, o víře a vědění, o bohatství a nouzi, o podlehnutí a odolnosti.

Petr „Děďa“ Mužiček

1. část

„Tady, co sedíme, jsme na Rozhledě. Táhle trochu jižně je Pohled a tam na obzoru Dohled.“
„Ale to já přece dávno vím, nejsem žádný mimino!“ odměřeně odpověděl Pikřín.

„No no, snad jsem tě neurazil,“ usmál se Perina Mikšík a buclatými prsty povískal svého syna v hnědých kudrnatých vlasech. Na svých pět let je skutečně bystrý. A taky neposedný, chytrý, vnímavý, dodal pro sebe Perina. Jako jeho strýček.

„A kdy se vrátí stejda Cestín?“ ptal se bezelstně s hlasem plným naděje na znovushledání s oblíbeným příbuzným. Vlastně jediným blízkým, pokud za blízkého příbuzného počítáte někoho, koho vidíte častěji než jednou do roka a je stejné krve.

Ten průous znovu řal do živého. „Vždyť víš, že strýček se objeví a zmizí, jenom jak jemu se to hodí. Na nikoho nedbá a je to větroplach.“

Chlapec vycítil v otcově hlase jakýsi divný tón. „Ty se na strejdu zlobíš?“

Puf! Další trefa! „Už zase začínáš?“ Nezlobím, samozřejmě že nezlobím. Byla léta neúrody, Cestín nám ukázal jiný, nový život. Ukázal nám cestu. Navzdory tomu si myslím, že slušný hobit by neměl podniknout víc než jednu velkou cestu za život. A měl by ctít tradice. A tohle Cestínovi vyloženě chybí – tenhle pocit, ten uctivý vztah k našim tradicím. Perina zkusil jeden ze svých „výchovných pohledů“ – nakrčil obočí, aby dodal svému obličejí na vážnosti a odměřenosti. Ale zkuste si představit, jak malý, na lidské poměry buclatý hobit ve svém kulatém, dobráckém obličejí mírně nakrabatí vyhlazené čelo, hlavu ukloní a při tom se marně snaží ve svých bezelstných očích překrýt známky strachu a hlubokého stesku vymyšlenou přísností. „Proč bych se měl zlobit?“

„Ty se na strejdu stejně neumíš zlobit.“ Kouzelný nevinný úsměv na kulaté tváři Pikřína a jemné pošťouchnutí naprosto přesvědčivě dokázaly odrazit útok jakéhokoli možného zhoršení nálady.

„Ach, ty darebáku,“ oba se dali do smíchu a Perina znovu vzpomínal na svého bratra a na jejich společné hry v dětství.

To se snadno řekne - společné hry a hlídej ho a máš ho na starosti. Kdo se s ním má otravovat! Prostě jsme se vždycky dohodli, kdy se sejdeme, a bylo to. Nikdy mě nezajímalo, co, s kým a kde Cestín vyvádí. Až jednou, to bylo Cestínovi sedm, osm let. Ačkoli byl oproti mně o šest let mladší, začal se „toulat“. To v Borůvkovém hvozdu – jak jen je to daleko a dávno! – znamenalo, že rád chodil po setmění mimo vesnici.

Pamatuji si dodnes, jak na mě tatínek spustil bandurskou, maminka seděla v koutě a nepřítomně sledovala mihotavá světýlka ohně v peci. Pamatuji si dodnes, jak jsem stál uprostřed kuchyně a čekal na další vlnu tatínkovy zloby. Upřeně se na mě díval, tím jsem si jist, ačkoli já úporně sledoval své palce u nohou. Náhle veškeré napětí povolilo. Odvážil jsem se zvednout oči a viděl jsem tatínka, jak si sedá vedle maminky a bere ji kolem ramen. „Nebude to tak zlé. Neboj, vrátí se. Prostě se to u něho projevilo. Nedá se ni dělat. Zaměstnáme Cestína, přidáme mu starostí a bude dobře. Uvidíš, všechno bude, jak má být. Já z toho strach nemám. Asi jsme vybrali špatné jméno, ale bude to v pořádku. Bude.“ Trochu mě zarazilo, že Cestín bude mít starostí a povinností, zatímco já si mohu užívat dětství, ačkoliv by to mělo být naopak. Rozhodl jsem se, že si budu brát více starostí, nakládat více

povinností než Cestín. Jsem přeci jeho starší bratr! Jak bych vypadal před ostatními, a třeba i stoupnu u starších. No, uvidíme.

A viděli jsme. Cestín dostal spoustu práce v rodinném obchodě, aby „zapomněl na nesmyslné trajdání kdo ví kde. A uvědomil si, že dělá ostudu nejen sobě, ale i celé naší rodině a všem Mikšíkům vůbec!“ Tehdy poprvé a naposledy slyšel svého otce Korena Mikšíka hlasitě nadávat.

Bylo to druhý den poté, co se Perina vrátil sám domů a Cestín dorazil.

Tuhle přírodní lavičku si našel prakticky hned po jejich ubytování v Elfích kopcích. Vlastně jakápak lavička. Plochý kámen pod vrcholem nejbližšího kopce, odkud je celkem slušný výhled do okolí. Ale zamilovali si toto místo, ten výhled, ten klid, kdy zde nikým nerušení mohli sedět a obhlížet okolí nebo jen sledovat po nebi plující oblaka. S bratrem si právě tady začali rozumět, pochopil jeho touhy po nových zážitcích a on poznal Perinovu hobití podstatu, které on byl na hony vzdálen. Jejich vzájemné porozumění se začalo klubat ve vzrušených debatách o budoucnosti hobitů právě tady, na Plotně. Odtud měli Kopečky pěkně na dohled, všechny tak, jak tu stály věky. A teď si sem přijdou půlčici a začínají si to tady přisvojovat. A upravovat. Tamhle mají radimší další přehradu a za ní další chovnou tůň...

...tamhle by bylo neskutečně jednoduché postavit náhon, pod něj mlýn. A v tůni vykrmovat ryby? Ale kde zasít, aby bylo z čeho vařit pivo? Není nic snazšího, jasnějšího. Vypěstujeme ječmen, necháme ho naklíčit, mláto zkrmíme do rybníčku, ryby vylovíme, naložíme, sníme a přebytky prodáme. To půjde. Místa je dost a voda na dosah.

Ale čeká nás ještě spousta práce, hodně těžké dřiny, než si budeme moci užívat z plodů zdejších řek a říček. Nesmíme se nechat unést a drancovat. Chceme tu přece bydlet, žít, vychovat děti (s mou milovanou Michnalou) a jim odkázat tuto zem, která pro ně bude Borůvkovým hvozdem našich dědů a prapradědů. O nic „menšího“ nám nejde. Žít a vytvořit domov našim dětem.

Dnes si již dokáží představit, jakou bolest jsme způsobili svým rodičům, babičkám a dědečkům – ti obzvláště nám nikdy neodpustí, ani kdybychom přijeli ve zlatém kočáře, nikdy nás nevezmou zpět a nikdy nám neodsouhlasí naši volbu. Pro ně by snad bylo lepší, kdybychom byli po smrti. Smutné, ale je to tak.

Sice jsme se usadili teprve před pár dny, ale jedno vím naprosto jistě - dnes bych se na žádnou další cestu zlákat nedal, nanejvýš na takovou, ze které bych byl do večera doma. Mám pro to snad nejpádnější důvod - svou Michnalou a spolu čekáme dítě. Neuvěřitelné, v jaké době si na nás bohové vzpomněli a požehnali náš vztah. Když jsme se vydali na cestu, museli jsme jít a konečně jsme došli. Jsme tu a moje rodina mě potřebuje. A jak mi povinnost, tradice ale především srdce a rozum velí, udělám všechno pro svou rodinu, pro její pohodlí, prospěch. Sice neumím nic pěstovat, chovat dobytek, ale snaha nenechat se dohnat Cestínem v obchodě rodičů mě neustále nutila zdokonalovat se v obchodování. Musím neskromně přiznat, že právě v tom jsem skutečně dobrý. Pardon – v tom jsme skutečně dobří. Bez Cestína bych nebyl nic, což k mé lítosti nemohu říct i naopak.

„Ale no tak, Rino, co tě zase bere?“

Proč jen mě má takhle přečteného? „Víš, Stíne, již jsem ti řekl spoustu věcí, které jsem ani říct nechtěl...“

„Á, ctihodný Perina z rodu Mikšíků, chloubka rodu a budoucnost Mikšíkova obchodu. Slyšte, slyšte a poslouvejte pozorně!“

„Nešaškuj!“

„Nešašuju, jen jsem chtěl trochu odlehčit hovor, pokusit se o vtip. Ale zase se mi to nepovedlo, jako ostatně všechno, o co se pokusím.“

„A to je taky to, co jsem chtěl říct. Jsi nenapravitelný. Teď již to vím a začínám si myslet, že tuším, z čeho měl náš tatínek takový strach tenkrát, když jsi prvně nepřišel domů.“

„A co je to?“ odevzdaně na mě pohlédl. „Nějaké temné dědictví Mikšíkovic rodu nebo něco, co přinesla do rodiny maminka? Kdopak byl takový jako já?“ Hlas měl dutý a díval se skrze mne. Jeho pohled byl nepřítomný a při tom upřený do dálky, snad k nějakému vzdálenému cíli, k něčemu, co hledal a nemohl najít. Vypadal, že jen ztěží hledá slova. Ne, výstižnější by bylo popsat to, jako by někde hluboko v mysli četl dávno sepsaný monolog, jako by se k němu musel prodírat přes nezměrné hlubiny a nebetyčné hory. Ale našel ten spisek někde v sobě a nechtěl se nechat přerušit. „Nedovedeš si představit...“

Přesto jsem to zkusil. „Stíne, to já jsem chtěl... Chtěl jsem říct...“ Zmlkl jsem, protože svůj pohled zaostřil na mě. V jeho nádherných kaštanových očích jako by se pod lehounkým závojem mlhy zaleskly slzy.

„Rino, prosím, nech mě mluvit. Nebude to trvat dlouho. Snad.“

„Tak jo, ale ty si pak vyslechněš mě, pla?“

„Na, pla!“ Pousmál se nad oprášením našeho dávného výrazu oboustranné dohody. „Nedovedeš si představit, jak bylo těžké být tvým bratrem. Bratrem toho úspěšného, mezi svými vrstevníky nejmladšího a zároveň nejmávanějšího hobita z celé naší vesnice. Byl jsem o tolik mladší a chtěl jsem všude být jen s vámi. Nikdo jiný se mnou nekamarádil, nebyl nikdo stejně starý jako já. Byli jste vy, já a pak mrňata. Byl jsem věčně sám.“

Neumíš si představit, jak moc jsem chtěl být jako ty: vzorný, pozorný, učenlivý a prospěšný. Tatínek mi vlastně nikdy nedal nijakou práci „dobrovolně“, jen za trest. Víím to, i když se to vždycky snažil zabalit do ušlechtilých řečí o tom, že už mám nejvyšší čas začít a tak podobně. Strašně jsem chtěl být jako ty. Ale prostě jsem to nedokázal.

Začal jsem se toulat a naše pla – na, pla mi vyhovovalo. Moc mě mrzelo, když jsem tě dostal do maléru, že jsem nepřišel domů, ale nemohl jsem si pomoci. Prostě to tak bylo, nedokážu říct, co, jak a proč, prostě to tak bylo.

Chtěl jsem být hobit podle tatínkova gusta a víím, jak moc jsem ho zklamal, víím, že maminka kvůli mně proplakala spoustu nocí, ale jinak to nešlo.

Věř mi, že se teď cítím jiný. Jsme tu a já konečně cítím něco jiného než touhu táhnout jinam a objevit něco nového. Teď jsme tu a já chci být prospěšný celému našemu společenství. Víím, že můžu.“ Odmlčel se a pohlédl na mě. Po slzách v jeho očích nebylo památky, spíš se mi zdálo, že tam zase poskakují ty jeho živé jiskřičky věštící nějakou poťouchlost.

„Dobrá,“ poněkud otřesený jsem hledal půdu pod nohama, původní slova se mi nějak pomíchala. Zhluboka jsem se nadechl. „Je pravda, že jsem ti poslední dobou nebyl oporou, začínal jsem být jaksi hobitsky usedlý a chtěl jsem být na konci Cesty. Stalo se a já jsem spokojený.“

Uf, tys mě dorazil, co ti na to mám říct?“ Podívali jsme se na sebe a věděli, že slova budou zbytečná. Cestín pokrčil rameny, své mozolnaté ruce otočil dlaněmi vzhůru a koutky mu začaly cukat k úsměvu. Ulevilo se mi a prostě jsem ho jen plácnul do dlaní. „Takže jsem ti chtěl říct, žeš pro mě byl vždycky hybnou silou v učení. Nikdy jsem nechtěl dopustit, abys byl lepší než já, abys něco v obchodě zvládal lépe. Takže ty tatínkovy tresty pro tebe jsem si s tebou dobrovolně odpykával i já. Nikdy jsem nedostal práci „dobrovolně“. Vždycky jsem si o ni řekl. Tatínek se zprvu divil, ale pak nic nenamítal, protože viděl, že obchodu to prospívá. Nikdy jsem nechtěl být jako ty, vlastně jinak. Nikdy jsem nechtěl žít jinde než v Borůvkovém hvozdu, nikdy jsem se nechtěl stýkat s orky, elfy, o lidi jsem taky moc nestál. Pořád jsem doufal, že ty budeš stejný. Nejsi a já jsem rád.“

K té tvé řeči bych měl spoustu připomínek ohledně mých přívlastků, ale zvykli jsme si jeden druhého vyslechnout, neargumentovat. Tak to doufám zůstává,“ Cestín přikývl, „a zůstane i

nadále. Jsem rád, že jsme tu, že můžeme vybudovat společnými silami nový domov. Myslím, že se najde i dost našich, těch, kteří nevydrželi až do konce Cesty, kteří za námi dojdou. Místa bude dost.“ Oba jsme se rozhlédli po oblých vrších Elfích kopců a po mělkých údolích okolo.

...opravdu je tu pěkný rozhled. Rád tu sedal sám a těšil se ze zdejší samoty, ale ještě raději se o tohle místo podělil se svým synem. Nic naplat, že jejich vycházky sem byly plné otázek a odpovědí. Konec konců Pikřín byl „v tom věku“. Možná trochu předčasně, ale to se v jejich rodinách stávalo. Michnala vlastně otěhotněla na cestě. Možná i to byl jeden z důvodů ke konci cesty. Možná, že se sešlo všechno: vhodné místo, délka cesty, nechut' pokračovat, pocit z dosažení cíle – opravdu bylo mnoho důvodů usadit se právě zde. Část Elfích kopců severovýchodně od jezera Morrill byla jejich novým domovem. Kopečky. Nic zvláštního, na první pohled. Prostě jen – Kopečky. Možná až dodatečně našli klady této oblasti (Cestín s Perinou byli odmalička vedeni k tomu, jak najít ve špatném něco horšího, a pak to otočit nebo najít protiklad a výhodu – východisko z nouze): dobrá hlína nebyla daleko a navíc zjistili, že své hrnky a džbánky dokáží naplnit rybami a rybičkami ve všelikých úpravách, a ty se pro ně stanou skvělým obchodním zbožím...

„Tatínku? Myslíš, že strejda Cestín zase přijede se strejdou Zarem?“ Perina byl rázem vytržen ze zamyšlení.

„Není to strejda Zar. Pamatuj si, že zkracovat právě tohle jméno je přinejmenším nešikovné. Už jsi zapomněl na vyprávění o Zin-Zarovi?“

„Nezapomněl, ale ten skřítek není žádný strejda.“ Ta naprostá samozřejmost, s jakou to řekl, ta jistota a víra v neomylnost jeho logiky, znovu smetly všechny další argumenty, které měl Perina připravené.

„Nevím, kdy se ukáže Zar-cerle. Víš, že odešel sám. A jak Cestín říkal, neví, kde by ho mohl hledat. To spíš on sám si najde jeho, pokud bude chtít.“

Velice dobře si na to vzpomínám. Pro naše starousedlíky to byl skutečně šok. Něco jako bohatá úroda na poli po čerstvé sklizni. Někteří civěli, jiní odvraceli zrak a více méně tajně hledali oporu u ochranných amuletů. Byli i tací, co předstírali, že Zar-cerla nevidí, že tam není. Jen málokterý však dal otevřeně najevo odpor. Věděl jsem, že Cestín má srdce otevřené pro všechny dobré tvory, což nám dokázal právě návratem s šedolícím Zar-cerlem. To byl šok a musím přiznat, že i my jsme se tomu dost divili. Ale já jsem byl pevně přesvědčen, že to nemůže být nikdo, kdo by nám chtěl uškodit nebo ublížit, neboť Cestín nikdy nechybil ve výběru svých známých. Jeho nikdy žádný jeho známý nepodvedl, nikdy mu křivě nepřisahal věrnost. A důvěra v tuto Cestínovu schopnost byla vlastně hlavním důvodem, proč do naší karavany přijmout toho či onoho, takže když jsme dorazili do Elfích kopců, nebyli jsme jen karavanou hobitů, ale převážně hobití karavanou. Ale i mezi hobity z naší karavany se našlo několik nespokojených. Že prý s Mikšíkem nechtějí mít společnou ani cestu ve vesnici, natož plot. A odešli dál směrem k na jih. Ale daleko se sami neodhodlali, usadili se v jiné části Elfích kopců a svou osadu pojmenovali Zelené údolí.

„Tak co, smrad'ochu,“ Pikřín se zaškaredil, ostatně jako pokaždé, když ho Perina takhle oslovil, „čím bys chtěl být, až budeš velký?“

„Tak teda: Já už jsem velký!“

„Ohó! Tak to se velice omlouvám velikému Pikřínovi, čím by asi tak chtěl být? Když už je dost velký, mohl by si konečně vybrat nějaké povolání, nějaký obor, který ho uživí. A taky by měl brát ohled na své stárnoucí rodiče a postarat se o ně.“

„Ale... Tatínku, já se o tebe postarám, ale až se vrátím. Chci být obchodník jako strejda Cestín.“

Perina se na okamžik zarazil, ale hned se rozhodl přejít do protiútok. „Ale mladíku, na cestách za obchodem tě čeká nepohodlí na kozlíku povozu.“

„Já vím.“

„A taky potkáš spoustu cizích lidí, hobitů a kdoví koho ještě.“

„Ano, s tím počítám a těším se na to.“ Perinu pomalu začal přemáhat strach a panika, protože jeho syn stále odpovídal odhodlaně, beze strachu a obav.

„Ale budeš daleko od domova.“

„Tak to, tatínku, chvíli beze mě vydržíte. Nežka tu bude s vámi. Ono vám to uteče jako voda.“

„Tak takhle tys to vymyslel! Ale že budeš bez mamčininy kuchyně, možná i hladovět a sbírat drošky, hledat kořínky, abys vůbec přežil, to tě nenapadlo?“

Pikřín se zamyslel. Bylo celkem legrační pozorovat jeho nakrabacené čelo pod kudrnatými vlasy při plném soustředění. „Tak mi dáte na cestu nějaké peníze, abych si koupil něco k jídlu.“ Byl se vším hotov a uzavřel kapitolu rozhovoru o budoucím povolání.

Perina však spokojen nebyl. Rozhodně ha nenechalo klidným, že jeho jediný syn jeví povahové rysy zděděné po předcích své babičky Mikšikové.

„Rino, já už to dál nemůžu. Zní to divně, ale myslím si, že si snad ani nezasloužím hobití jméno a mí předkové se obracejí v hrobě.“ Nemohl jsem si nevšimnout Cestínovy nálady v posledních aldenech. Jeho skvělá a nakažlivě dobrá nálada a budovatelský elán začal pomalu ustupovat. Bratr se stále více stranil ostatních. Tedy, ne tak docela. Všem rozdával úsměvy, pobíhal od jednoho k druhému, tu pomohl radou, tam přiložil ruku k dílu. Vše se dařilo, ale Cestín již nebyl tím odhodlaným budovatelem. Tušil jsem, že nejlepší bude nechat ho vymluvit. Báł jsem se toho, co jsem tušil, že řekne. „Sám vidíš, že tu nevydržím. Nejsem ten typ. Asi skutečně nejsem hobit. Měl bych být konečně usazený, aby mi bylo možné prominout ty bláznivé výlety. Ale já nemůžu. Nemůžu tu zůstat. Skoro bolestně toužím znovu vidět moře, projíždět hlubokými lesy, obdivovat mohutnou věkovitost zelanů. Neumíš si představit hloubku Trhlin a ten orčí ruch tam. Toužím znovu potkat Zar-cerla a projít s ním kus podzemí, zase cítit to divné mrazení v zátylku, když se ti chystá předvést nějaký svůj vynález. Chci si zase připomenout ty chvíle z M'buem, kdy jsme neměli co jíst, potulovali jsme se jen tak po horách a hledali kořínky a houby. To jsou všechno věci, které se musí prožít znovu, nejde o nich vyprávět. To jako bys chtěl vařit pivo z mláta. Víš, co bys z toho chtěl mít, a víš, že to takové být nikdy nemůže.“

„Tak.“ mlčeli jsme a upřeně se dívali jeden na druhého. „Víš, myslel jsem si, že ti budou plát v očích nějaký ty plamínky šílenosti, tváře hořet nadšením a ruce se jen třást, už aby sevřely opratě.“ Udělal jsem neurčitý pohyb rukama a koutkem úst se pousmál.

Taky se pousmál, ale z toho úsměvu mě trochu mrazilo. „Dík. Nedělám to rád, věříš?“ Zeptal se věcně.

„Nevěřím,“ odpověděl jsem stejně věcně. Napětí, které vlastně ani napětím nebylo, povolilo.

„Prostě musím jet. Vidět nové, oprášit jednou zažité. Pojedu pozítří.“

„Dobrá, zítra oslavíme Michnaliny narozeniny. Nikomu ani slovo, pla?“

„Na, pla.“

V klidu jsme seděli, kouřili dýmku a já poslouchal vyprávění o dalekých zemích, cizích zvycích, divoké zvěři, široširých pláních, exotických obyvatelích našeho světa.

Nepředstavitelné věci. A to vše od svého mladšího bratra. Ten teď již měl v očích ten svůj cestovatelský zápal, znovu by mě dokázal vylákat na cestu. Ale já nechtěl.

Tajný odchod Cestína Mikšíka nezpůsobil nijak velký rozruch, pravděpodobně to většina hobitů z Kopečků ani nezpůsobila. Asi je to i tím, že všichni ještě měli v živé paměti Cestu. A měli dost toho kodrcání a nejistoty během ní, takže byli rádi, že narazili právě na tuhle oblast, již nazvali Kopečky. Vždyť se stačí jen rozhlédnout. Několikery sádky, ze kterých se prakticky denně vyloví několik věder ryb z každé. Keramické dílny, ve kterých se od rána do večera hrnčířské kruhy nezastaví a pece skoro nevychladnou. Políčka u domků, zahrádky u nor. Ano. Velká většina rodin si začala hloubit nory nebo už je má. A světe div se, používají je k odpočinku, oddechu. Tedy někteří. Prostě žijí v norách, kde mají své tradiční pohodlí a klid a dílny mají ve svých prvních nadzemních domcích. První noru měli Polejvkovi z Hlinčan. Jejich keramická dílna celkem slušně vynášela a na druhou stranu spotřebovala nějaký ten materiál, takže Jara Polejvka takřkajíc „vypekl dva žehy jedním vrzem“. Už se nemusel spoléhat na rozmary počasí, když cestoval na trh. Již nemusel žít „mezitřně“ a počítat každou minci. Teď mu odbyť zajišťoval Perina Mikšík a vedl si skvěle. Pro hlinčanskou keramiku se vyplatilo jezdit kupcům i z Albirea! V jeho obchodě se prodávala většina výrobků z Kopečků – jedinečné rybí pochoutky od Jény Šimků z Horních Sádek, vynikající likéry z palírny Klondikových, kořenící směsi z dílny Lenky Hrádkové. A také těch pár soudků piva, které tam vždycky z donucení dovalí některý z hobitů s nešťastným výrazem někoho, kdo se musí rozloučit se vzácným kouskem ze svého sklepa. A většinou mu za zády dusá jeho žena, která už má dost jeho věčného povalování a nicnedělání a navíc má právě pocit velkého vítězství. Co by taky rozumný hobit neudělal pro rodinnou pohodu! Naposled tu byl Jíran ze Stráně se svým vynikající „Pololehlym Skutečně Tmavým Bijcem“ a přivalil ho tři soudky! To mu taky večer v hospodě U Zastaveného povozu ostatní dali co proto. Domů odcházel vrávoravým krokem a druhý den všem vyprávěl, že se proti němu z ničeho nic zvedla cesta a on do ní, nic netušící a nepřipravený, narazil. Ale jeho Ivka byla spokojena. Dosáhla svého.

Dveře se rozletěly a z ranní mlhy jimi táhl vlhký hlad. „Tak kam jsi schoval toho Bijce?“

Povědomý hlas patřil postavě, která sotva zabírala větší polovinu výšky dveří Mikšíkova obchodu, hlavu měla pod promoklou kápí šedého pláště dost zataženou mezi poměrně rozložitá ramena. Nízko stažená kápě jí stínila obličej. Bylo dost brzo na kupce odněkud zdáli, takže to musel být někdo zdejší. Ale Perina na to nemohl přijít. „Promiňte, ale nerozuměl jsem vám...“

Příchozí shodil kapuci a ve vířivé otočce sundal podivně tuhý plášť: „Tak to si ze mě děláš přču!“

„Zar-cerle,“ skoro vykřikl vážený obchodník Perina Mikšík, obličej se mu jako mávnutím proutku přeměnil z podezřavě odmítavého na přívětivě přátelsky rozesmátý a už se hrnul k vzácné návštěvě.

„Ale už zase? Kolikrát ti mám opakovat, že stačí ‚Zare‘?“

„Ale ty víš proč...!“

„Prdím na nějakýho poblázněného pišišvora!“ Přerušil ho rychle ork. „Ale jestli nepřestaneš, hned zase půjdu.“ Teatrálně si znovu začal oblékat svůj arubový plášť a otáčel se ke dveřím.

„Nech toho,“ bral mu plášť hobit a přehazoval ho přes opěradlo židle. „Všichni tě rádi uvidí a já bych měl peklo, kdyby se Michnala dozvěděla, žes tu byl a já tě neudržel! Sedni si a já vytáhnú toho Jíranova Bijce.“ A jaksi omluvně dodal: „Nějak se mi nepodařilo prodat všechny tři soudky, tak by bylo škoda, kdyby se nám tu přeležel.“

„No jestli jsem to nevěděl!“